

Sucho v severnom Taliansku ohrozuje úrody aj výrobu energie

Od decembra v severnom Taliansku neboli takmer žiadne zrážky. Tento nedostatok, ktorý sa prejavil aj v nedostatku snehu bol skombinovaný s miernymi zimnými teplotami vyústil do nízkej pôdnej vlhkosti a nízkej hladiny vody vo vodných nádržiach a v jazerách.

Výskumní pracovníci Spoločného výskumného centra EÚ (JRC) uvádzajú, že táto kombinácia miernej a suchej zimy sa nevyskytla v Lombardii, Piemonte a v južnom Švajčiarsku za posledných 30 rokov. Výrazne suchšie počasie ako je obvyklé je predpovedané aj na najbližšie mesiace, čo vyvoláva obavy, že súčasné sucho sa môže zmeniť na extrémne.

Dopad na rieky aj pohoria

Začiatkom marca boli zaregistrované plytké úseky v rôznych častiach rieky Pád. Na základe toho sú niektoré časti rieky Pád už považované za podmienky extrémneho hydrologického sucha. Ostatné úseky sú v stave výrazného alebo mierneho

hydrologického sucha.

Koncom februára predstavovali zásoby vody v snehu v talianskych Alpách približne 40 % priemerného stavu v rokoch 2009 – 2021. Extrémne nízka akumulácia snehu – najmä v južných Alpách – spôsobuje obavy z nízkeho príspevku k prietoku riek koncom jari z topiaceho sa snehu. To pravdepodobne zvýši riziko hydrologického sucha, ktoré sa bude vyskytovať v nasledujúcich mesiacoch.

Dopady na poľnohospodárstvo

Deficit zrážok a mierne počasie spôsobili na väčšine územia severného Talianska nižšiu ako priemernú vlhkosť pôdy, a to ešte predtým, ako rastliny začnú skutočnú vegetačnú sezónu, čo znamená, že problém sa pravdepodobne zhorší, keď rastliny skutočne začnú odčerpávať vodu. Preto, aj keď sa oziminy v severnom Taliansku stále javia ako normálne, vodný stres znižuje úrodový potenciál a dažď je naliehavo potrebný. Nielen preto, aby sa predišlo ďalšiemu zníženiu úrodového potenciálu,

ale aj aby boli vhodné podmienky pre aplikáciu hnojív a siatie jarných plodín.

Vedci varujú, že dostupnosť vody na zavlažovanie bude nižšia ako zvyčajne. Ak sa súčasný deficit neznižuje výdatnými zrážkami, pravdepodobne dôjde k boju o vodu medzi rôznymi sektormi aj v rámci poľnohospodárskych odvetví. Nízka hladina rieky Pád v jej delte vytvára ďalšie problémy a obavy, pretože podporuje infiltráciu slanej morskej vody do úrodných nízko položených poľnohospodárskych oblastí. Tento jav môže ešte viac zhoršiť poľnohospodárske straty.

Dopady na výrobu energie

Zásobný objem vody v talianskych vodných nádržiach je už na historickom minime (v porovnaní s priemerom rokov 1970 – 2019), a preto je pravdepodobné, že konkurencia iných spôsobov využitia vody ako je poľnohospodárske zavlažovanie, začne skôr ako zvyčajne. V polovici marca bola hodnota uloženej energie v talianskych nádržiach iba na úrovni 28,2 % celkovej

Niektoré vodné plochy zmizli.

skladovacej kapacity v porovnaní s historickým (1970 – 2019) pozorovaným minimom 30,4 % za rovnaké obdobie.

Súčasná nízka hladina vody v talianskych vodných nádržiach preto môže zhoršiť už aj tak zložitú situáciu na talianskom trhu s elektri-

nou, ktorý už teraz zažíva rekordné veľkoobchodné ceny v dôsledku geopolitických faktorov.

Monitorovanie vývoja sucha v nasledujúcich mesiacoch bude nevyhnutné na presné posúdenie jeho vplyvu a začatie rozvoja varovania. Ak sa nezavedú žiadne

účinné stratégie na zmiernenie, klimatické modely naznačujú, že so zmenou klímy sa v nadchádzajúcich desaťročiach zvýši riziko opakujúcich sa závažných až extrémnych období sucha.

Zdroj: Horizon Magazine EU

MALVÍNA GONDOVÁ

FOTO – DAVIDE BAVERA 2022, JRC

Sme pripravení reagovať na krízy?

Je Spoločná poľnohospodárska politika EÚ pripravená na krízy? Mali by sme v EÚ uprednostniť ekologické opatrenia alebo produkciu potravinových komodít? Chceme sebestačnosť vo výrobe potravín alebo sa spoliehame na dovoz?

Toto boli okruhy tém, ktorým sa dňa 12. apríla 2022, v priestoroch Agroinštitútu Nitra venovala diskusia pod názvom: „Aktuálnosť nástrojov Spoločnej poľnohospodárskej politiky Európskej Únie pre prípad nepredvídateľných kríz.“

Podujatie zorganizovala Kancelária Európskeho parlamentu na Slovensku v spolupráci s Agroinštitútom Nitra, štátny podnik a infor-

Europoslanci Ivan Štefanec a Michal Wiezik a štátny tajomník Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Martin Kováč diskutovali so zástupcami praxe, vzdelávacích inštitúcií aj vedecko-výskumnej základne.

FOTO – ED

mačným centrom EUROPE DIRECT Nitra.

Hlavnými diskutujúcimi boli europoslanci Ivan

Štefanec (ELS) a Michal Wiezik (Renew Europe) a štátny tajomník Ministerstva pôdohospodárstva

a rozvoja vidieka SR Martin Kováč. Do diskusie prispeli svojimi otázkami, názormi a skúsenosťami z poľnohos-

Diskusia sa zamerala na súčasnú situáciu na trhoch po pandémii Covid-19 ako aj vojny na Ukrajine a o možnostiach reakcie na ňu.

podárskej praxe predstavitelia vzdelávacích inštitúcií, vedecko-výskumnej základne, samosprávnych organizácií, zástupcovia profesných zväzov a združení, poradcovia a manažéri úspešných poľnohospodárskych podnikov.

Diskutujúci v rámci tematických okruhov hovorili o súčasnej situácii na poľnohospodárskych a potravinárskych trhoch vo svetle súčasnej situácie po pandémii Covid-19 ako aj vojny na Ukrajine a o možnostiach reakcie na ňu a pomoci poľnohospodárom a potravinárom zo strany EÚ aj štátu, ktoré by bolo možné realizovať v období začiatku pestovateľskej sezóny aj v dlhodobom horizonte.

KATARÍNA TÓTHOVÁ
Europe Direct Nitra

Nová kancelária Europe Direct v Banskobystrickom regióne

V Banskej Bystrici na adrese Kapitúlská 13, v sídle Občianskeho združenia Vidiecky parlament na Slovensku (OZ VIPA SK) sa uskutočnilo slávnostne otvorili informačnú kanceláriu Europe Direct Banskobystrický región.

Otvorenia sa zúčastnili viacerí významní hostia, medzi nimi predseda Banskobystrického samosprávneho kraja pán Ján Lunter, štátny

tajomník Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR pán Martin Klus, zástupca primátora Banská Bystrica pán Milan Lichý, vedúci Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku pán Vladimír Šucha a zástupcovia kancelárie Európskeho parlamentu v SR.

Poslaním OZ VIPA SK je presadzovať zvyšovanie kvality života na vidieku podporovať vidiecke iniciatívy pri riadení vidieckeho rozvoja.

OZ VIPA SK pristupuje k naplneniu tohto poslania hlavne podporou integrovaného rozvoja vidieka odbornými advokátnymi a informačno-komunikačnými aktivitami formou dialógu vedeného na národnej úrovni na základe identifikácie potrieb vidieka na národnej úrovni. Tiež je to zvyšovanie povedomia o činnostiach EÚ v Banskobystrickom regióne skrz informačné centrum EUROPE DIRECT Banskobystrický región.

Centrum EUROPE DIRECT Banskobystrický región je súčasťou siete ED centier na Slovensku, ktoré sú jedným z hlavných nástrojov Európskej komisie na poskytovanie informácií obyvateľom Slovenskej republiky na miestnej a regionálnej úrovni. Úlohou centra je poskytovať bezplatne včasné a objektívne informácie týkajúce sa Európskej únie a jej záležitostiach. Veľkú časť úsilia centrum

venuje prehĺbeniu spolupráce EÚ s občanmi, najmä o jej budúcnosti a smerovaní. Jednou z priorit centra je vedenie dialógov s občanmi spojenými s celým radom podujatí a seminárov s cieľom lepšieho pochopenia fungovania EÚ a jej parlamentnej demokracie.

Centrum aktívne podporuje európske občianstvo na školách a iných vzdelávacích inštitúciách, koordinuje svoju činnosť s ostatnými

sieťami EUROPE DIRECT v jednotlivých regiónoch Slovenska s cieľom zabezpečiť ľahší prístup pre všetky dotknuté skupiny, ako sú občania, organizácie, podniky, mestá, obce a pod. V centre EUROPE DIRECT Banskobystrický región sú pre občanov k dispozícii bezplatné tlačene materiály a brožúry vydávané európskymi inštitúciami.

Centrum EUROPE DIRECT
Banskobystrický región